Milliyet

16 HAZİRAN 1981 FASİKÜL 28

Turizm Eki

scanfan

İÇ ANADOLU BÖLGESİ ②

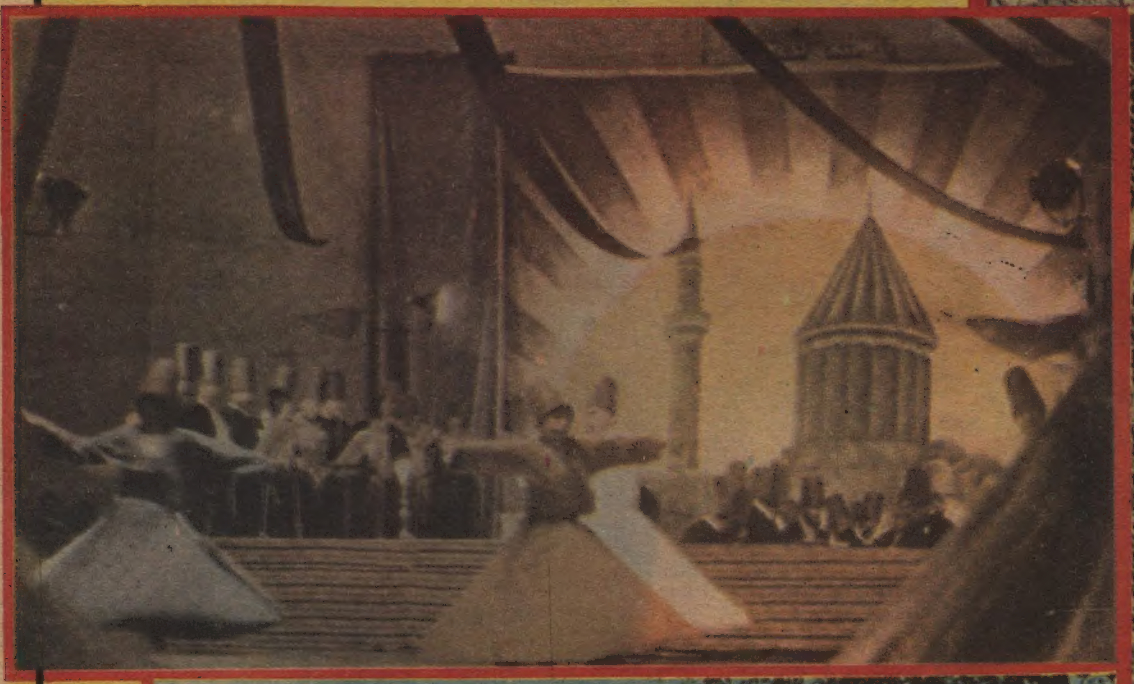

● KONYA ● NEVŞEHİR
● ESKİŞEHİR

EŞSİZ BİR TARİHİ TURİZM MERKEZİ KONYA

Ülkemizin en geniş ili olan Konya, adeta bir açık müze şehri. Bu ilimiz tam 211 yıl Türklere başkentlik yaptı

TÜRKİYE haritasına bakıldığı zaman, ilk anda Konya ili göze çarpıyor. Bu ilimiz, 67 il arasında en büyüğü. Yüzölçümü 47 bin 722 kilometrekare. İç Anadolu Bölgesi'nde bir hububat ambarı olan Konya, doğuda Niğde, kuzeyde Ankara ve Eskişehir, batıda Afyonkarahisar ve Isparta, güneyde Antalya ve İçel illeri ile komşu.

Konya'nın Merkez hariç 17 ilçesi var. Bunlar, Akşehir, Beyşehir, Bozkır, Cihanbeyli, Çumra, Doğanhisar, Ereğli, Ermenek, Hadim, Ilgın, Kadınhanı, Karaman, Karapınar, Kulu, Sarayönü, Seydişehir ve Yunak.

Ülkemizin, en geniş sahaya yayılan bu ilinin nüfusu da, 1980 sayımına göre, 1.562.139.

Jeolojik niteliğiyle Anadolu'nun çekirdeği durumunda olan Konya'nın büyük bölümü ovalık ve bozkırlık. Batı ve güneydoğu kesimleri Toros dağlarının kollarıyla sarılı. İlin orta kesimini kaplayan düzlükler, Anadolu'nun önemli ovalarından biri olan "Konya Ovası" nı oluşturuyor. İlin batısında "Akşehir Ovası" bulunuyor. Konya'nın kuzeyini kaplayan geniş alanda "Cihanbeyli Yaylası" yer alıyor. Tuzgölü çevresi, Konya'nın en çukur kesimini oluşturuyor. Konya - Karaman - Ereğli arasında uzayan çukur düzlükte "Obruk Yaylası" bulunuyor.

İç Anadolu'nun kara ikliminin egemen olduğu bu yöremizde, kışlar soğuk ve sert, yaz ayları da sıcak ve kurak geçiyor. Konya ve çevresinde sıcaklık ortalaması 12 derece. En sıcak ay 38 derece ile temmuz, en soğuk ay eksi 28 derece ile ocak. Yaz aylarında Meram bağlarında "Gedavet", Akşehir'de de "Meltem" adı verilen ferahlatıcı rüzgârlar esiyor. Yörede Beyşehir Gölü, Akşehir Gölü, Seydişehir - Sugla Gölü, Ilgın - Çavuşçu Gölü, Ereğli - Akgöl, Yunak - Akgöl, Koçhisar Tuzgölü ve Acıgöl bulunuyor. Konya ili orman yönünden oldukça fakir. İl topraklarının ancak yüzde 7.55'i ormanlarla kaplı. Ormanlara daha çok, Ermenek, Hadim, Bozkır, Seydişehir, Beyşehir, Ilgın Doğanhisar ilçeleri sınırları içinde rastlanıyor.

Mevlanâ Müzesi, Konya'nın en gösterişli yapılarından biri. Yeşil çinilerle kaplı kubbesi, özellikle mehtaplı gecelerde yüce bir âbide gibi göğe uzanıyor, görkemli görüntüler veriyor.

Müzenin kapısı ise, başlıbaşına bir sanat şaheseri...

Mevlâna Müzesi'nin içinde, Huzur-u Pîr ve Çelebi mezarları...

KONYA

Kapısından ağır ağır şehre gir,
Mâbetlerde her derdine bul çare.
İçlerinden bir tanesi şehittir:
(İnce Minare)

Vaktiyle bu şehrin başı dimdikmiş,
Yaşarmış dünyaya emrede ede...
Ney sesleri kubbe kubbe birikmiş,
(Yeşil Türbe)'de...

Dert döker gibidir onun her şeyi,
Bizimdir sevinci, bizimdir yası.
Geleneğe inanışın örneği:
(Kızlar Kayası)

Tarihimizin her sayfasındasın,
Kucağında doğmuş, ölmüş kaç devir,
Anadolu'nun tam ortasındasın:
(Mukaddes Şehir)

Taşlar konuşuyor. Bilmem ki neye,
(Mevlâna)'nın sesi gelir her yerden.
Alaeddin denen tepe hediye:
(Selçukiler)'den...

Her yerin saraydır, her yerin mâbet,
Kimler şahit olmuş, o saltanata...
Bir iskelet gibi durur nihayet:
(Sahib-i Ata)

İnsanlar mahzun, evleri kerpiç,
Ama başlıbaşına bir dünyasın,
Tarihsin, sevilmez olur musun hiç...
Sen ki **(KONYA)**'sın...

GÜLTEKİN SAMANOĞLU

TÜRKÇE, DEVLET DİLİ OLARAK İLK KEZ KONYA'NIN KARAMAN İLÇESİNDE KULLANILDI

Karamanlı Mehmet Bey, tam 704 yıl önce yayınladığı fermanda, " Bugünden sonra, mecliste, meydanda, Türkçe'den başka dil kullanılmayacaktır " diyerek Türkçeyi resmî dil olarak ilân etti.

TÜRKÇE, resmî dil olarak ilk kez 704 yıl önce 13 mayıs 1277 yılında Konya'nın Karaman ilçesinde kullanılmaya başlandı. Şimdi, her yılın 4-5 haziran tarihlerinde bu ilçemizde bu mutlu tarih "Türk Dil Bayramı" olarak kutlanıyor.

13 mayıs 1277 tarihinden itibaren Türkçe'nin resmî devlet dili olarak kullanılacağı, Karamanlı Mehmet Bey tarafından şöyle ilân ediliyordu:

"— **Bugünden sonra, divanda, dergâhta, barigâhta, mecliste, meydanda Türkçe'den başka dil kullanılmayacaktır.**"

Türkistan'dan Batı'ya göç eden Selçuklu Türkleri, 1071 yılında Malazgirt'teBizans ordularını yenilgiye uğrattıktan sonra Anadolu'ya yayıldılar. Anadolu, süratle Türkleşmeye başladı. İstanbul hariç, bütünüyle Selçuklu Türklerinin egemenliğine girdi. Anadolu'yu bakımsız ve fakir bir biçimde bulan Selçuklular, bir yandan imar faaliyetlerine girişirken, diğer yandan da Orta Doğu'nun bütün bilim adamlarını burada topladılar. Selçuklu Türkleri bilim ve sanata büyük değer verdikleri için, Anadolu o çağda dünyanın en önemli bir uygarlık merkezi oldu. Bu arada, Türkçe'nin ilk kez devlet dili olarak kullanılması onuru da Konya'nın Karaman ilçesine nasip oldu.

GEZ DÜNYAYI, GÖR KONYA'YI

YÜZYILLAR boyu Konya'yı ziyaret eden seyyahlar, bu ilimiz için çok öğücü ifadeler kullandılar. Bunlardan biri de Evliya Çelebi. Bu ünlü gezgin, Konya'ya hayranlığını şöyle belirtiyor:

"Gez dünyayı, gör Konya'yı".

Gerçekten de öyle. Anadolu uygarlığının merkezi olan Konya, Türkler için de önemli bir şehir olma niteliğini yüzyıllar boyu sürdürdü. Bu ilimiz tam 211 yıl Türklere başkent oldu.

Eşsiz bir tarihî turizm merkezi olan Konya, adeta bir açık müze. Büyük Mutasavvıf Mevlâna Celalettin-i Rumi'yi, onun can dostu Tebrizli Şems'i, ünlü bilgin Sadrettin Konevi'yi kucaklayan Konya, özellikle Selçuklular döneminde, Orta Doğu'nun bir ilim merkezi haline geldi. Selçuklu Türklerinin bilim ve sanata verdi değer sonucu, Orta Doğu'nun ünlü fikir ve sanat adamları burada toplandı. Şehir, bir ilim merkezi haline dönüşürken, tıp, hukuk, hadis, kozmoloji ve İslâmî bilgiler eğitimi yapan yüksek öğretim kurumlarıyla donandı. Bu arada, milyonları etkileyen Mevlevilik burada doğdu, buradan yayıldı.

Konya'da son yıllarda yapılan arkeolojik kazılar, bu yöremizin M.Ö. 6000 yıllarından beri yerleşim alanı olduğunun belirtilerini ortaya çıkardı. 1961 yılından beri Konya'nın 46 kilometre güneydoğusundaki Çatalhöyük ve Karaman civarında Canhasan höyüğünde yapılan araştırmalar bu döneme ışık tutucu eserleri ortaya çıkardı. Konya'nın M.Ö. 2500'lerde Hititler devrinde de büyük bir uygarlığa sahip olduğu, Alaeddin Tepesinde ve merkez ilçenin 8 kilometre batısında bulunan Karahöyük'te yapılan kazılardan anlaşılıyor. Bu ilimiz daha sonraki yıllarda Frig, Lidya, Roma ve Bizans, klasik devirlerde de Anadolu'nun "likaonya" bölgesi olarak geniş bir yerleşme ve ileri bir uygarlık alanı içinde çeşitli olaylara sahne oldu. Konya'daki Bizans egemenliğine Selçuklu Türkleri son verdi. Selçuklular Anadolu'yu egemenlikleri altına aldıktan sonra Konya'yı başkent yaptılar. Bugün çoğu ayakta olan cami, medrese, türbe, han, kervansaray, köprü ve benzeri mimari eserler Selçuk sanatının yaşayan örneklerini bütün görkemiyle sergiliyor

Konya, XIV. yüzyıldan XV. yüzyıl ortalarına kadar beylikler yönetiminde kaldı. Özellikle Karamanoğulları bu devirlerde Konya, Karaman, Ereğli ve Ermenek ilçelerinde çeşitli mimari eserler meydana getirdiler. Fatih Sultan Mehmet, Karamanoğulları egemenliğine son vererek, Konya'yı Osmanlı yönetimine aldı. Konya, tarihi boyunca Asya'yı Avrupa'ya bağlayan ana yolların bir durak şehri olarak da ün kazandı.

Her yanı buramburam tarih olan Konya, günümüzde de önemli bir turizm merkezi. sadece Konya değil, ilçeleri de ayrı tarihî özellikler taşıyan bu yöremiz, zengin doğa değerleriyle de süslü.

Sizleri Konya ile başbaşa bırakarak, Evliya Çelebi'nin deyişiyle sözlerimizi noktalayalım:

Her yıl 11-17 aralık tarihleri arasında yapılan "Melâna'yı Anma Törenleri"ne dünyanın her yanından ziyaretçi katılıyor. Bir hafta süre ile Konya, her şeyi ile Mevlâna'yı yaşıyor...

Gel, yine gel, yine gel, yine gel
Kâfir, mecusi, putperest olsan da yine gel.
Bizim dergâhımız umutsuzluk dergâhı değildir.
Yüz kerre tövbeni bozmuş olsan da yine gel.

Mevlâna Müzesi, ülkemizde Topkapı Sarayı'ndan sonra en çok ziyaretçi çeken müzesi. Burada Selçuklu, Karamanoğlu ve Osmanlı dönemlerine ait paha biçilmez eserler sergileniyor...

KONYA'NIN ÖNEMLİ GÜNLERİ

Mevlana'yı Anma Töreni	11 – 17 Aralık	(Konya'da)
Türk Dil Bayramı	4 – 5 Haziran	(Karaman'da)
Huğlu Tüfek Bayramı	13 Haziran	(Huğlu'da)
Nasrettin Hoca Şenlikleri	5 – 10 Temmuz	(Akşehir'de)
Elma ve Tuvana Şenlikleri	17 – 18 Ağustos	(Ereğli'de)
Akşehir Şeref Günü	24 Ağustos	(Akşehir'de)
Türkiye Atlı Cirit Oyunları ve Rahvan At Yarışları	20 – 21 Haziran	(Konya'da)
Hadimi Günü	23 Eylül	(Hadim'de)
Geleneksel Aşıklar Bayramı	7 – 10 Mayıs	(Konya'da)
Türkiye Gül Yarışması	26 Eylül	(Meram Bağlarında)
Tarihi Konya Yemekleri Yarışması	26 Eylül	(Konya'da)

TÜRK MİZAHININ BÜYÜK USTASI, TEBESSÜM BELDESİNİN SULTANI

Her yıl temmuzun 5'inde Konya'nın Akşehir ilçesinde "Nasrettin Hoca Şenlikleri" yapılıyor. O gün Akşehirli gençler, Hoca'nın türbesine gidip, onu "Ey tebessüm ülkesinin büyük sultanı Hoca, kaşığınla, kepçenle ve mollalarınla şenliğimize şeref ver. Bize ebedi gülmeyi öğreten mana âleminin büyük insanı, selâm sana, saygı sana" diyerek, şenliğe davet ediyorlar»

NASRETTİN HOCA

YÜZYILLARDIR fıkraları dilden dile dolaşan, sadece ülkemizde değil, tüm dünyada insanları kahkahalara boğan Türk mizahının büyük ustası, halk filozofu, tebessüm beldesinin sultanı Nasrettin Hoca, Konya'nın Akşehir ilçesinde bulunan çadır biçiminde her yanı açık, ancak kapısında büyük bir kilit bulunan türbesiyle de espriler saçıyor.

Fıkraları birçok dile çevrilen bu mizah ustamızın gömülü bulunduğu Akşehir ilçesinde her yıl, 5-10 temmuz tarihleri arasında "Nasrettin Hoca Şenlikleri" düzenleniyor. O gün Akşehirli gençler, Hoca'nın türbesine gidip, onu "Ey tebessüm ülkesinin büyük sultanı, kaşığınla, kepçenle ve mollalarınla şenliğimize şeref ver. Bize ebedî gülmeyi öğreten mana âleminin büyük insanı selâm sana, saygı sana" diyerek şenliğe davet ediyorlar. Nasrettin Hoca kıyafetiyle de bir sanatçı, Akşehir Gölüne yoğurt çalıyor. senlik böylece başlıyor.

YAŞAM ÖYKÜSÜ

Nasrettin Hoca, Sivrihisar'ın Horto Köyü'nde dünyaya geldi. Hoca, okumayı, yazmayı ve din bilgilerini önce köyün imamı olan babası Abdullah Hoca'dan öğrendi. Sivrihisar Müftüsü Hasan Efendinin, eski sicillere dayanarak yazdığı "Mecmua-i Maarif" adlı yarım kalmış eserde verdiği bilgilere göre, Nasrettin Hoca, o ara, babasından devreden köy imamlığını Mehmet Efendiye devrederek, Horto'dan ayrıldı, Akşehir'e gitti. Çeşitli kaynaklara göre Hoca, bu yöreyi çok sevmiş ve yerleşmiş. Nasrettin Hoca, Akşehir'de orta halli bir hayat sürerek, burada vefat etmiş. Çadır biçiminde, çevresi açık, ancak kapısında kocaman bir kilit bulunan türbeye gömülmüş. Türbenin bu durumu, Türkçe'ye "Nasrettin Hoca'nın Türbesi" deyimini kazandırmış.

BİRKAÇ FIKRA

Büyük mizah ustası Hoca'nın, hayat görüşü, esprileri, düşünce tarzı, kendisinden sonra yaşayanları da etkilemiş. "Kıssadan Hisse" alınacak birçok fıkrası, çeşitli dillere çevrilmiş.

"ACEMİ BÜLBÜL"

Hoca merhum, bir gün bir bağa girer. Bakar ki, dallardan sarkan zerdaliler altın gibi parlıyor. Şunu da yiyeyim, bunu da yiyeyim derken ağaca çıkar. Tam o sırada, bağın sahibi elinde sopayla görününce de ne yapsın, başlar bülbül gibi ötmeye... Bağ sahibi şaşırır, ağacın altına gelerek sorar:

— Kimsin sen, ne yapıyorsun orada?

Hoca, cevap verir:

— Görmüyor musun, ben bülbülüm, yuvam burada...

— Ayy, bülbül böyle mi öter?

— Uzun etme işte, acemi bülbül böyle öter.

"EŞEĞİN SÖZÜ"

Bir gün bir ahbabı, Hoca'dan iki saat için eşeğini ister. Pazara gitmek niyetindedir, "Dönüşte eşeğini teslim ederim" der.

Hoca bir an düşünür, şöyle bir mazeret uydurur:

"Bu işini görmeyi doğrusu çok isterim ama yok hayvan evde, dennin birine verdim."

Ahbabı ne yapsın, bu durum karşısında söyleyecek bir şeyi kalmamıştır. Tam veda edeceği sırada, içerden bir eşek sesi gelir. Adam fena halde bozulur.

"—Aşkolsun Hocam, evdeymiş eşek. Beni kandırdın demek..."

Hoca, hiç aşağı kalır mı, o da başlar avaz avaz bağırmaya:

"— Sen karşındakini ne sanıyorsun. Benim sözüme inanmıyorsun da, eşeğinkine mi inanıyorsun?"

NERELERE GİDİLİR

MERAM:Şehrin 8 kilometre batısında bulunan şirin bir mesire yeri. Kır kahveleri ve lokantalar var. Meram Sırtları adı verilen tepeler tamamen ağaçlandırılarak yemyeşil bir koruluk haline getirilmiş. Çam ağaçları arasında oturulacak, piknik yapılacak yerler bulunuyor. Karamanoğlu beyliğinden kalma bir hamamı, bir camii, Darülhuffazı ve Taş Köprüsü görülmeye değer nitelikte. Dağdaki Tavusbaba Türbesi her gün binlerce turistin uğrak yeri.

MEVLANA MÜZESİ: Türkiye'nin Topkapı Sarayı'ndan sonra en çok ziyaretçi çeken müzesi. Mevlâna Dergâhında Selçuklu, Karamanoğlu ve Osmanlı devrine ait paha biçilmez değerde sanat eserleri sergileniyor. Türbe, mescit ve semahane pavyonlarından ayrı olarak, derviş hücrelerinde halı, kilim ve kumaş sergileri, kitabeler pavyonu ile zengin bir müze.

KLÂSİK ESERLER MÜZESİ: Saip Ata Külliyesi ile şehrin batı tarafına yeniden inşa edilen bir binada yerleşmiş olan "Klâsik Eserler Müzesi"nde. Kitabeler, heykeller, lâhitler, mimarî parçalar, toprak eşya teşhir ediliyor. Özellikle Hititler devrine ait toprak altından çıkarılan eserler bu müzede bulunuyor.

ÇİNİ ESERLER MÜZESİ: Karatay Medresesi'nde "ÇİNİ ESERLER MÜZESİ"nde Selçuk devri mozaik çinileri ile Hubadabad Saray'ı çinileri ve diğer çeşitli çini eserler teşhir ediliyor.

SELÇUKLU DEVRİ TAŞ VE AHŞAP ESERLER MÜZESİ:İnce Minare Medresesi'ndeki bu müzede, Selçuklu devri taş eserlerinden olan kitabeler, mezar taşları, figür ve eserler sitatükolar ile ahşap eserler olan kapı ve pencere kanatları bu müzede sergileniyor.

MEZAR ANITLARI MÜZESİ: Sırçalı Medresesi'ndeki "Mezar Anıtları Müzesi"nde, Selçuklu Karamanoğlu devrine ait sanat değeri olan mezar taşları teşhir ediliyor.

ATATÜRK VE KÜLTÜR MÜZESİ: Eski Vali Konağı'ndaki müze, Atatürk'ün Konya'ya gelişinde uzun süre kaldığı bu köşk. Atatürk'e ait özel eşyalar ve hatıraların büyük bir kısmı bu müzede korunuyor. Konya tarih ve kültürü ile ilgili bazı dökümanlar müzede ilgi çekici bir tarzda teşhir ediliyor.

Mevlâna Celâlettin-i Rumi'nin sandukasının üstündeki örtü de bir sanat şaheseri. Hazreti Mevlâna, buradan âdeta başını kaldırmış tüm insanlığa sesleniyor: "Bu şehri kılıç kesmez. Bu şehrin düşmanı, başa çıkmaz ve sonunda kendisi yok olur. Bizim maddî ve manevî varlığımız buradadır..."

ATASÖZLERİ

- ★ Atalar sözünü tutmayanı, yabana atarlar,
- ★ Atta karın, yiğitte burun,
- ★ Akşamki hırsını sabaha bırak,
- ★ Aptaldan paşa, tahtadan maşa olmaz,
- ★ Aç kurt aslana saldırır,
- ★ Adamın iyisi alış verişte belli olur,
- ★ Arının yuvasına kazık dürtülmez,
- ★ Ağır otur, batman kalk
- ★ Bacak kadar boyu var, türlü türlü huyu var,
- ★ Başını acemi berbere teslim eden, cebinde pamuk eksik etmesin,
- ★ Bağı olmayan kişi, martaval yemek işi,
- ★ Beslemeden kadın olmaz, gül ağacından odun olmaz,
- ★ Cim diyen hocadan, kum çiğneyen hacıdan kork,
- ★ Davulu görür oynar, mihrabı görür ağlar,
- ★ Çok söz yalansız, çok para haramsız olmaz,
- ★ Deli deliden, imam ölüden hoşlanır,
- ★ Fazla aş, ya karın ağrıtır ya da baş,

KOYUNOĞLU MÜZESİ: Yeryüzünde bir şahsa ait en büyük ve en değerli müze Konya'daki Koyunoğlu Müzesi. A. İzzet Koyunoğlu'nun, Konya'nın doğu kısmına düşen bir evde özel olarak teşhir ettiği eserlere paha biçilemiyor. Koyunoğlu Müzesi günün her saatinde ziyarete açık.

SELİMİYE CAMİİ: Osmanlı padişahlarından İkinci Selim'in Konya valiliği sırasında inşaasına başlanmış, padişahlığı sırasında tamamlanmış olan Selimiye Camii'nin son cemaat yerindeki cümle kapısı, mihrak ve mimberi beyaz gök mermerden geçme olarak işlenmiş.

ŞERAFETTİN CAMİİ: Üstün bir taş işçiliğinin hâkim olduğu cami, Selçuk ve Karamanoğlu devrinde mevcut iken yıkılmış ve Osmanlılar zamanında Memi Bey tarafından 1636 yılında yeniden yapılmış.

KAPI CAMİİ: Konya'da ibadete açık en büyük cami. İlk defa Pir Hüseyin Çelebi tarafından 1658 yılında yaptırılmış, yangın ve depremlerden zarar gören yerleri tekrar inşa edilmiş. Caminin diğer bir adı da "İhyaiye". Tek minaresi var.

İPLİKÇİ CAMİİ: Selçuklu vezirlerinden Şemseddin Altunaba tarafından 1202 yıllarında yaptırılan İplikçi Camii, şehirdeki en eski Selçuklu eseri. Güneyindeki medrese bölümü tamamen yıkılmış. Birçok defalar tamir görmüş, bir süre Arkeoloji Müzesi olarak kullanılmış. Şimdi cami olarak ibadete açık.

ALÂEDDİN CAMİİ: Selçuklu Sultanı I. Mesut zamanında Alâeddin Tepesi'nde inşa edilmeye başlanmış, Alâeddin Keykubat tarafından 1221 tatihinde bitirilmiş. Çok sütunlu camilerden olan "Alâeddin Camii"nin içerisinde çeşitli Roma ve Bizans eserlerinden sökülmüş 62 değişik mermer sütun bulunuyor. Caminin abanoz ağacından oyma ve geçme olarak yapılan bir minberi ve çini mozayiklerini kısmen muhafaza eden mihrabı var. Bunlar en eski ve kıymetli eserler arasında yer alıyor. Mihrabın alt kısmından dökülen çiniler Konya Valisi Sururi Paşa tarafından 1839 yılında çini süsü verilerek boyattırılmış. Caminin kubbeli bölümünün bitişiğinde II. Kılıç Arslan tarafından piramit kubbeli bir türbe yaptırılmış. Bu türbede üzerleri kabartma çini ile kaplı on hükümdar sandukası var. Burada Mesut I, Kılıç Arslan II, Gıyasettin Keyhüsrev I, Alâeddin Keykubat I, Süleyman II, Gıyasedin Keyhüsrev II, Kılıç Arslan IV, Kıyaseddin III yatıyor.

SADRETTİN KONEVİ CAMİİ VE TÜRBESİ: 1274 yılında ünlü mutassavvuf Sadrettin Konevi adına inşa edilen cami, mozaiklerle süslü. Yan taraflarında duvarlar, oyma mermerden tavanı, açık türbesi mevcut.

SIRÇALI MEDRESE: 1242 yılında Fıtıh ilmi okutulmak üzere Bedrettin Muhlis tarafından mimar Tuslu Osmanoğlu Mehmed'e yaptırılan "Sırçalı Medrese," Selçuklu taş işçiliğinin şaheser örneği. Kapının etrafındaki kemerler ve zikzaklı sütunlar üzerindeki nakışlar orijinal. Eyvânı çinilerle süslü.

SAİP ATA MESCİT HANİKÂH TÜRBE VE HAMAMI: Bu külliye de Selçuklu vezirlerinden Saip Ata Fahrettin Ali tarafından 1258-1269 yılları arasında yaptırılmış. Yazı ve motiflerle süslü taş portralin üzerindeki dilimli minarelerden biri tamamen yıkılmış, diğerinin ise şerefesinden aşağı kısmı kalmış. Tahta oymacılık şaheserlerinden bir kapısı vardır. Mihrabı çinilerle süslü.

KARATAY MEDRESESİ: Selçuklu vezirlerinden Emir Celâleddin Karatay tarafından 1225 yılında yaptırılan "Karatay Medresesi"nin duvarları siyah ve mavi çinilerle süslü. Bitişikte Emir Karatay'a ait bir türbe var. Medreseyi çevreleyen öğrenci odaları zamanla yıkılmış. Medrese bugün Selçuklu Çini Eserleri Müzesi olarak ziyarete açık.

ŞEMS TÜRBESİ VE ZAVİYESİ: Selçuklu devri klâsik türbeleri tarzında bir yapı. Üzeri kurşunla kaplı bir türbe ile hâlen cami olarak kullanılan bir zaviyeden ibaret. Türbede Mevlâna'nın can dostu Şems-i Tebrizi'ye ait sembolik bir sanduka mevcut.

SELÇUKLU SARAYI: Bugün sadece tek duvarı kalan ve son yıllarda onarılarak üzeri beton bir şemsiye ile muhafaza altına alınan bu meşhur sarayın İkinci Kılıç Arslan tarafından inşaasına başlatıldığı ve Alâeddin Keykubat tarafından bitirildiği tahmin olunuyor. Alâeddin Tepesi'nin kuzey eteğinde. Burada yapılan kazılar sonucunda sarayın güzel çini motiflerle süslü civardaki medrese, han, cami gibi yerlerle yeralt irtibatı bulunduğu anlaşılıyor.

KUBATABAT SARAYI: Beyşehir Gölü'nün batı sahillerindeki "Kubatabat Sarayı" şimdi tamamen harabe halinde bulunuyor. Selçuklu sultanlarının yazlık sarayı olan "Kubatabat Sarayı"nda insan ve bitki resimleri ile süslü fıskiyeli havuzlar bulunduğu saptanmış.

HASBEYDAR-ÜL HUFFAZI: Karamanoğlu Mehmet II devrinde Hacı Hasbeyoğlu Mehmet Bey tarafından 1421 yılında hem türbe, hem de Darül Huffaz olarak yaptırılmış. Çinilerle bezenmiş bir mihbarı var.

TURGUTOĞULLARI TÜRBESİ: Karamanoğulları İbrahim Bey zamanında Turgutoğulları'ndan Ahmet Bey tarafından 1431 yılında yaptırılan türbenin içinde Turgutoğlu Pir Hüseyin Bey ve oğullarının sandukaları bulunuyor.

●KONYA

NASIL GİDİLİR

Ankara-Konya arasında her gün saat 06.00-24.00 arasında her saat başı karşılıklı otobüs seferleri yapılıyor. Ücret Ankara'ya gidiş 150 lira, Ankara'dan Konya'ya dönüş 200 lira.

İzmir'den her gün saat 07.30, 09.00, 10.00 12.30, 18.30, 22.00 ve 24.00'de karşılıklı otobüs seferleri var. Ücret 400 lira.

İstanbul Konya arasında her gün saat 07.30, 10.30, 13.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 20.30, 21.00 ve 21.30'da karşılıklı otobüs seferleri yapılıyor. Ücret 400 lira gidiş, 500 lira Ankara'dan dönüş.

Adana-Konya arasında her gün saat 06.30, 11.00, 18.30, 19.30, 22.00, 23.00, 24.00 ve 02.30'da karşılıklı otobüs seferleri var. Ücret 250 lira.

Adana arabası Mersin'e de gidiyor. Ücret 250 lira.

Antalya-Konya arasında ücret 500 lira.

Konya-Urfa arası otobüs fiyatı 650 lira, Gaziantep 500 lira, Diyarbakır 800 lira, Isparta 300 lira, Denizli 500 lira, Nazilli 550 lira, Aydın 650 lira.

KONYA'DAN DİĞER İLLERE UZAKLIKLAR

Konya-İstanbul	659 km
Konya-İzmir	554 km
Konya-Ankara	260 km
Konya-Antalya	380 km
Konya-Samsun	654 km
Konya-Muğla	659 km
Konya-Balıkesir	563 km
Konya-Adana	346 km

KONYA'DAN İLÇELERE ULAŞIM

Konya-Akşehir: 132 km. 07.00-19.00 saatleri arasında her yarım saatte bir 150 liraya otobüs var.

Konya-Beyşehir: 95 km. 07.30-19.30 saatleri arasında her yarım saatte bir 130 liraya otobüs var.

Konya-Bozkır: 139 km. 08.00, 10.00, 12.30, 15.00 ve 17.30'da 170 liraya otobüs kalkıyor.

Konya-Çumra: 42 km. 07.00-19.30 saatleri arasında her yarım saatte bir 60 liraya otobüs var.

Konya-Ereğli: 147 km. 07.00-19.00 saatleri arasında her saat başında 90 liraya otobüs kalkıyor.

Konya-Ermenek: 242 km. Her gün saat 10.00'da 375 liraya bir otobüs kalkıyor.

Konya-Hadim: 134 km. Her gün 11.00 ve 11.30'da 150 liraya birer otobüs kalkıyor.

Konya-Ilgın: 88 km. 07.00-19.00 saatleri arasında her yarım saatte bir 100 liraya otobüs var.

Konya-Kadınhanı: 61 km. 07.00 ve 19.00 saatleri arasında her yarım saatte bir 60 liraya otobüs var.

Konya-Karaman: 105 km. 07.00-19.00 saatleri arasında her saat başı 70 liraya otobüs var.

Konya-Karapınar: 95 km. 07.00-19.00 saatleri arasında her saat başı, 50 liraya otobüs var.

Konya-Kulu: 148 km.

Konya-Sarayönü: 52 km. 08.00-19.00 saatleri arası her saat başı 35 liraya otobüs kalkıyor.

Konya-Seydişehir: 128 km. 07.30-19.30 saatleri arası her saat başı, 170 liraya otobüs kalkıyor.

Konya-Yunak: 192 km.

NEREDE KALINIR

Konya'da turistik belgeli 7 otel bulunuyor. Turistik otellerin toplam yatak sayısı, 531. Ayrıca belediyeden belgeli olan toplam 1822 yatak kapasitesine sahip 44 adet otel daha var.

Not: Parantez içerisinde yatak sayısı verilmiştir.

TURİSTİK BELGELİ OTELLER

(2. SINIF)
Tek kişi geceleme 1500 lira.
Turistik Park (155)
(3. SINIF)
Tek kişi geceleme 1375 lira.
Başak (60), Şahin (45).
(4. SINIF)
Tek kişi geceleme 1000 lira.
Sema (57), Dergâh (78), Otogar (49), Selçuk (87).

BELEDİYE BELGELİ OTELLER

(LÜKS SINIF)
Tek kişi geceleme 225 lira.
Selimiye (78), Mevlâna (65), Ali Baba (65), Ulusan (30), Şah (42), Şeref Palas (38), İnka (34), Hora (42), Köşk (40), Fatih (32).

(1. SINIF)
Tek kişi geceleme 185 lira.
Armağan (80), Hayat Palas (49), Aziziye (50), Konak (28), Yeni Divan (80), Olgun (25)

(2. SINIF)
Tek kişi geceleme 175 lira.
Çınar Palas (45), Hadim Bozkır Güven (30), Lâle Pınar (30), Kervan (32), Konfor Palas (39), Ermenek Başdere (33), Cihan Palas (40), Yeşil Karaman (42), Büyük (100).

(3. SINIF)
Tek kişi geceleme 150 lira.
Şen Bursa (60), Seyhan (60), Yeni Mavi (20), Işık Palas (30), Kristal Palas (25), Kulu Cihanbeyli (55), Ferah (31), Kader (28), Turing Palas (64), Ankara (25), İstanbu (30), Şems (40), Yeşil Meram (26), Yeni Doğan (25), Bulvar (32), Nur Palas (27), Park (25), Alaattin Palas (20), Oğul Palas (30).

NEREDE NE YENİR

LOKANTALARDA YİYECEK FİYATLARI

	Lüks	1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf
Çorba	27.50 lira	25 lira	20 lira	20 lira
Izgara-Tavalar	90 "	67.50 "	65 "	60 "
Sebzeler	60 "	55 "	50 "	50 "
Tatlılar	35 "	35 "	35 "	25 "

ÖZEL YEMEKLERİ:

Konya'nın başlıca yemekleri sırasıyla, Konya fırın kebabı, etliekmek, peynirli börek, sedirler böreği, tandırda kuzu, tandırda çebiç, musakka, oturtma, zerdeli pilav, kınalıbörek, yağlıekmek, yağlıçörek, toyga çorbası, tandır çorbası, topalak, terhunlu yahni, uğmaç çorbası, tatar böreği, mantı, ekmek oğması, ekmek salması, yoğurtlu yumurtalı tirit, patlıcanlı tirit, vişneli tirit, çilbir, sündürme-papara, erişte pilavı ve erişte çorbası.

NELER SATIN ALINABİLİR?

Konya'da bakır ve ağaç üzerine yapılmış Mevlânâ figürleri, ilin kendine özgü turistik eşyalarındandır.

OZEL GUNLERI:

★ Haziran ayının ilk haftası "Karaman Türk Dil Bayramı" olarak kutlanıyor.
★ 5-10 temmuz arası Akşehir Nasrettin Hoca Şenlikleri.
★ 25-26 Eylül "Türkiye Cirit Oyunları".
★ 6-7 Haziran "Gül Şölenleri"
★ 5 Ağustos - 5 Eylül "Konya Fuarı"
★ 15-20 Ekim "Âşıklar Bayramı"
★ 15-17 Aralık "Mevlâna Anma Törenleri"

AKLINIZDA BULUNSUN

★ İlde 7 hastane ve bir dispanser bulunuyor.
★ Eczane sayısı 74.
★ 33 benzin istasyonu var.
★ PTT 24 saat açık.
★ Elektrik 220 volt.
★ 5 adet çay bahçesi var.
★ Banka şubesi sayısı 42.

DÜNYADA BENZERİ OLMAYAN DOĞA HARİKASI, BİR MASAL BELDESİ

NEVŞEHİR

Orta Anadolu Bölgesi'nde Kızılırmak vadisinde bulunan Nevşehir, denizden 1150 metre yükseklikte, 5.659 kilometrekarelik alana yayılan son derece ilgi çekici bir ilimiz.

Nevşehir'in doğusu Kayseri, batısı Aksaray ilçesi, güneyi Niğde, kuzeyi Yozgat ve Kırşehir illeri ile çevrili. Bu ilimiz, İç Anadolu yöresinde çanak çukuru içinde yer alıyor.

Bu bölge, Erciyeş ve Hasan dağı arasındaki volkanik yöreye giriyor. Burada, Kızılırmak'ın İç Anadolu Bölgesi'nde yaptığı büyük büklümün güney ve kuzeyini içine alan büyük küçük birçok eski yanardağ kül ve lavlarının birikmesi ile meydana gelmiş, oldukça geniş bir plato dikkati çekiyor.

Nüfusu, 1980 sayımına göre, 256.933 olan Nevşehir, bütünüyle ilginç bir jeolojik yapıya sahip. Nevşehir, Ürgüp ve Avanos üçgeninde özellikle vadi yamaçlarından inen selciklerin tüf araziyi aşındırması sonunda, oluklar arasında kendisini bu aşındırmadan kurtaran yükseklikler meydana gelmiş. "Peri Bacası" adı verilen bu ilginç yükseklikler 30-40 metre arasında değişiyor. Bu yöremizde ormanlara ancak dağ yamaçlarında küçük lekeler halinde raslanıyor. Su kenarlarında söğüt ağaçları, köylerdeki sulak kesimlerde de kavaklıklar yer alıyor. Yörenin en önemli akarsuyu Kızılırmaz.

Nevşehir ve çevresi karasal iklim bölgesi içine giriyor. Yaz ayları sıcak ve kurak geçiyor. Kış ayları ise, sert ve soğuk. İlkbahar ve sonbahar mevsimleri ise, yağışlı. Bu yöremizde kuzey yönlü rüzgârlar eğemen. En çok görüneni Karayel ve Poyraz.

Nevşehir'in merkez hariç 6 ilçesi var. Bunlar Avanos, Derinkuyu, Gülşehir, Hacıbektaş, Kozaklı ve Ürgüp.

Tarihi hazineleri ve eşsiz yapısıyla bu yöremiz, hiçbir ülkeye nasip olmayan turistik zenginliklere sahip. Peri bacaları, yeraltı şehirleri, Hıristiyanlığın ilginç eserleri, şifalı suları, kayalara oyulmuş evleri ve şarap mahzenleri ile ünlü olan Nevşehir ve çevresi, yılın her mevsiminde yerli, yabancı turistlerin uğrak yeri.

PERİ bacaları, güvercinleri, yedi kat yerin altına inen "yeraltı sehirleri", dünyanın ilk akıl hastanesi olduğuna inanılan "yeraltı manastırı", gençlerin evlenme şansını artıran "Zelve Çeşmesi", ikonaları, freskleri, dinsel tasvirleri, kaya oyuklarındaki evleri ve şarap mahzenleri ile sayılamayacak daha binbir büyüleyici görüntü veren bir ilimizdeyiz. Burası Nevşehir. Bu ilimiz, Ürgüp'ü, Göreme'si, Avanos'u, Hacıbektaş'ı ve hemen bütün kesimiyle bir masal beldesi.

Nevşehir ve yöresindeki tarihî ve doğal güzellikler kişiyi hayretler içinde bırakacak nitelikte. Göreme vadisi, Kadirhan deresi, Kızılırmak kıyıları, Ballıkaya, Üzengi deresi başlıbaşına birer doğa harikası.

Hitit, Bizans, Selçuk ve Osmanlı dönemlerine ait yoğun eserleri sinesinde saklayan, doğuda Erciyas, batıda Hasandağı'nın volkanik tüflerinden meydana gelen yumuşak kalkerli arazi, doğa koşulları ve insan emeğiyle o kadar sihirli bir hale gelmiş ki, kişinin kendini burada bir rüyalar aleminde sanmaması olanaksız.

Nevşehir ve yöresi gerçekten de bir rüya, bir masal ülkesi. Ürgüp'ü, Göreme'si, Avanos'u, Hacıbektaş'ı ile büyüleyici değerler sergileyen Nevşehir'de ormanlar küçük lekeler halinde daha çok dağ yamaçlarında yer alıyor. Hıristiyanlık âlemi için çok önemli bir yöre olan bu bölge, sadece yerli turizm açısından değil, dış turizm yönüyle de önemli bir merkez. Çok eski tarihlere sahip olan yöre, Hıristiyanlığın ilk yıllarında, bir sığınma yeri olarak kullanılmış. Kayalar oyularak yapılan manastırlar, zulümden kaçan Hıristiyanlar için bir sığınak olmuş. Daha sonraki yıllarda ise, bu manastırlar, din eğitimi merkezleri haline dönüşmüş. Bu bölge, bütünüyle "harika" kelimesi ile yapılacak tanımlamanın bile yetersiz olduğu olağanüstü değerlere sahip bir yurt köşemiz...

Hıristiyanlık âleminin ilgi ile izlediği Göreme'deki kaya kiliseleri, Derinkuyu ve Kaymaklı'daki yeraltı şehirleri, Zelve ve Gülşehir Açıksaray harabeleri birbirinden üstün turistik değerleri oluşturuyor.

Türkiye turizminde önemli bir yer işgal eden Nevşehir ve yöresi, arkeolojik zenginlikleri, kızgın güneşi, şifalı suları, kaplıcaları ile yerli yabancı turistlerin uğrak yeri.

Çok eski bir tarihe sahip olan bu yöremizde ilk yerleşme izleri M.Ö. 3000 yıllarına ait. Asurlar çağında "Katpatuka" klasik çağlarda "Kapadokya" diye adlandırılan bu bölge Kayseri, Niğde ve Aksaray üçgeni içinde yer alıyordu. Şehrin ilk çağlardan beri bilinen en eski adı "Nyssa". Bu bölge, III - IX yüzyıllar arasında Hıristiyanlığın en önemli merkezlerinden biri oldu. Başlangıçta, Hıristiyanlığın yayılma safhasında, putperes Roma zulmünden kaçanların bir sığınağı olan manastırlar, sonraları, din eğitimi yapan ve Hıristiyanlığı yaymak için misyonerler yetiştiren okullar haline dönüştü.

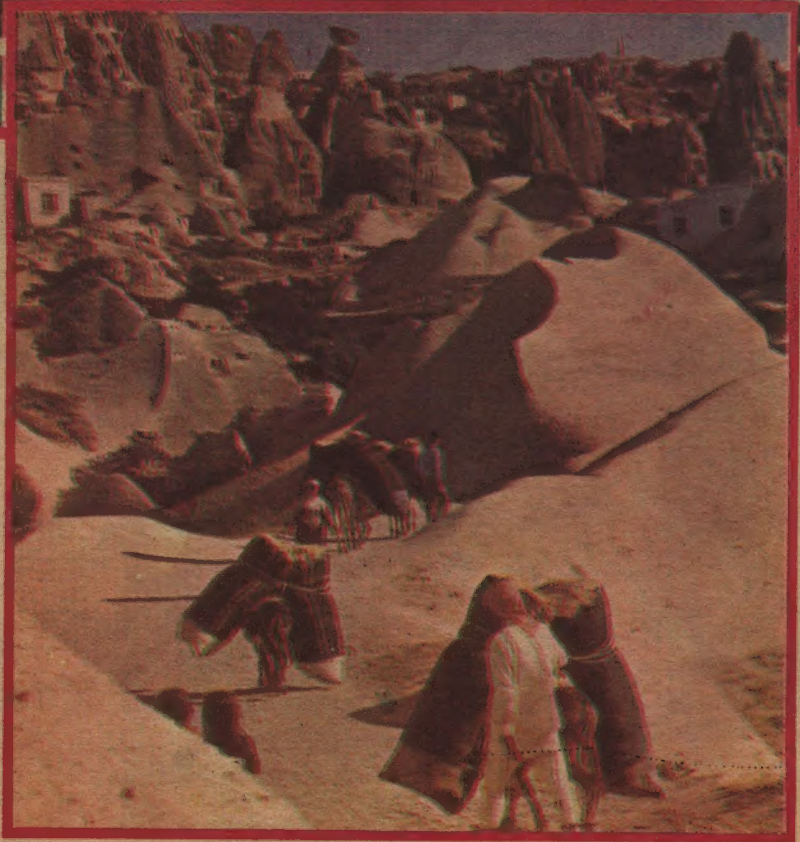

Sasanî ve Arap akınları, ikonoklazmin zulmü ve engizisyon işkencelerinden kurtulma, kaçma, saklanma nedenleriyle meydana getirilen gizli yeraltı şehirleri halen gezilebiliyor. Merkezi Göreme olmak üzere bu yöredeki kiliselerin sayısı da 360'a ulaşıyor.

Hacı Bektaş-ı Veli, il sınırları içinde Sulucakarahöyük'e yerleşerek buranın büyük bir kültür merkezi haline gelmesine neden oldu.

Bu yöremiz, en çok Damat İbrahim Paşa'nın sadrazamlık döneminde gelişmelere sahne oldu. Camiler, han, hamam, medrese, imarethane, okul ve çeşmeler hep bu dönemlerde yapıldı.

Tarihi boyunca birçok ünlü kişiyi yetiştiren bu ilimiz ve çevresi, mutlaka görülmesi gereken bir turizm hazinesi, bir açık müze, bir masallar beldesi.

NERELERE GİDİLİR

● GÖREME

Nevşehir il sınırları içersinde yer alan Göreme, erozyonun delik deşik ettiği, ay yüzeyini hatırlatan ve yaklaşık olarak 30 kilometrelik bir alanı kaplayan eşsiz manzarası ve kiliseleri ile dünyada benzeri olmayan bir tabiat harikası. Göreme ve havalisinde iç içe ve ayrı ayrı sayısız kilise ve gezilecek yer var. İkonoklasm devrinde süslenen bu yerler, daha sonra Hıristiyanlar tarafından İsa'nın hayatı ve çarmıha gerilişini tasvir eden figürlerle süslenmiştir. Göreme havalisinde gezilecek yerler sayılamayacak kadar çok. Göreme'yi ziyarete gelen turistler için en iyi dinlenme yeri Avanos yakınlarında ve Göreme'ye 4 km. uzakta bulunan "Zelve" harabeleri. Zelve'deçay bahçesi, kiliseler ve lokanta da bulunuyor. Üstüste sıralanan peri bacaları yüzünden buraya "Peri Bacaları Mezarlığı" ismi de veriliyor. Zelve'de genç kızların şansını açtığı söylenen "Peri Çeşmesi" özellikle bekar genç kız ve erkeklerin ilgisini topluyor.

● ACIKSARAY

Gülşehir ilçesine 3 km. ve Nevşehir'e 15 km. olan Açıksaray, erozyonun etkisi ile tüf tepelerinin oyulması nedeniyle kapı biçimli çeşitli oyuklarla gerçekten bir sarayı andırıyor. Peşpeşe manastır binalarının yer aldığı bu yer şaraphaneleri, yemek salonları ile büyük ilgi topluyor.

● BALKAN KİLİSELERİ

Ortahisar'dan 7 km. uzaklıkta bulunuyor. Binlerce güvercinin yer aldığı bir patikadan gidilen Balkan Kiliseleri birbirine çok yakın birçok kilise ve manastır kompleksi içinde yer alıyor. Zengin freks süslü şapel önemli bir eseri oluşturuyor. Freskler Aziz Basilus'un hayatından sahneler ihtiva ediyor. Bu şapel'in yanında yer alan manastırda ebedî hayatın, cennetin sembol edildiği tasvirler bulunuyor.

● BARBARA KİLİSESİ

Göreme yöresinde yer alan bu kilise Georg ve Theodor'un süvari tasvirleri ve ismini taşıdığı Azize Barbara'nın figürleri ile süslü.

● ÇARIKLI KİLİSE

Göreme yöresinde yer alan "Çarıklı Kilise"si çapraz tonozlu kiliselere dahil. İkonoklasis harap edilmiş. Freskleri Elmalı Kiliseyi andırıyor. Kilisenin içindeki İsa'nın doğumundan ölümüne kadar olan tasvirler görülmeye değer.

● ÇAVUŞIN KİLİSESİ

Çavuşin'den gidilen ve Avanos istikametinde yer alan Çavuşin Kilisesinde iki başlı melek, Mikail, Cebrail fresklerinin yanı sıra Yusuf ve Meryem Ana, Bethlehem'e gidiş, doğum, Yusuf'un rüyası, Mısır'a kaçış, doğulu üç bilge, çobanla Zacharios'ın katli, Elizabeth'in takibe uğraması, çocuk katliamı, körün gözlerinin açılması, Lazarus'un dirilişi, Kudüs'e giriş, son yemek, ihanet, çarmığa geriliş, İsa'nın ölümü, çarmıhtan alınışı, mezara konuşu, mezarda kadınlar, İsa A'raf'ta, vaftiz, havarilerin takdisi ve göğe çıkış, küçük paskalya, İsa'nın tebdili suret etmemesi, meleğin Josua yanında görülmesi ve ayrıca birçok figürler yer alıyor. Çavuşin Kilisesi yörede görülmeye değer en önemli eseri oluşturuyor.

● DİĞER KİLİSE VE MANASTIRLAR

Nevşehir'de, sayılamayacak kadar çok olan kilise ve manastırlardan görülmeye değer olanları şunlar: Daniel Şapeli, St. Eustachius, Fırkatan, Elmalı Kilise, El Nazar, Halaşdere, Harım Kilisesi, Jerhanion Kilisesi, İki Yüzlü Şapel, Karanlık Kilise, Kılıçlar Kilisesi, Kızılçukur, Madalyonlu Şapel, Meryem Ana Kilisesi, Pancarlı Kilise, Saklı Kilise, Sarıca Kilise, Sarıhan, Sinasos, Vaftizci Kilisesi, Tavşanlı Kilise, Theodokos Şapeli, Tokalı Kilise ve Yılanlı Kilise.

● CAMİLER

Nevşehir'de Damat İbrahim Paşa tarafından yaptırılan Kurşunlu Cami ve diğer vakıfları ince ve zarif yapısı ile görülmeye değer. Bilhassa caminin içersindeki nakışlar, minaresindeki mimari çok beğeniliyor. Gülşehir ilçesinde Karavezir Camii de görülmeye değer.

Bu yöremiz, özellikle Hıristiyan âlemi için eşsiz değerler ifade eden tarihî eserlerle dolu. Başta Göreme olmak üzere çevredik kilise sayısı 360'ı buluyor. İkonalar, Freskler bu kiliselerin en güçlü süsleri...

● ÇAVUŞIN

Tamamen delik deşik edilmiş kayalar üzerine kurulan Çavuşin, halı ve kilim dokuma sanatı ile ün salmış. Yabancılar Çavuşin'den hatıra kilim alarak evlerinin şark köşesini bu kilimlerle süslüyor.

● UÇHİSAR, AVCILAR

Göreme yaylasının iki şirin kasabası olan bu yerler ve bilhassa Uçhisar'da çeşmelerinden şaraplar akan Kaya Oteli görülmeğe değer. Uçhisar ve Avcılar şarapları peri bacaları ve binlerce güvercini ile bir masal ülkesini andırır. Uçhisar'dan Göreme yaylasını seyretmeye doyum olmaz. Bütün ihtişamı ile peri bacaları ve güvercinlikler, kiliseler, ayaklarınızın altına serilir.

● ORTAHİSAR

Ortahisar da Göreme yaylası içersinde kalan ve turistlerin aradıkları istirahati, hediyelikleri ve gezilecek, görmeye değer bir çok yeri olan bir yöremiz. Ortahisar kalesine çıkanlar bütün Göreme ve havalisini ayaklarının altına serilmiş olarak görürler. Çay bahçeleri, antika eşya satan yerleri ve otel, lokantaları var.

● ÜRGÜP

Nevşehir'in en şirin kasabalarından birisi olan Ürgüp, birinci sınıf otelleri, lokantaları, çay bahçeleri, sinema ve diğer eğlence yerleri ile tam bir istirahat yeri. Ürgüp'te her yıl düzenlenen Göreme bağbozumu festivali bu ilçeyi daha çekici hale getiriyor. Ürgüp'te aradığınız her şeyi bulabilirsiniz.

● DERİNKUYU

Derinkuyu dünyada bir benzeri daha olmayan muazzam bir yeraltı şehri üzerine kurulmuş. Yedi kat yerin altına inen yeraltı şehri gezenlerin üzerinde unutamayacakları hatıralar bırakıyor. Yeraltı şehri sayısız odalar, savunma yerleri, koridorlar, firar bacaları, su kuyuları ve benzer ünitelerden oluşuyor. Elektrik tesisatı yapılan yeraltı şehri rehbersiz gezilemez. Çünkü gezmek isteyenler yollarını kaybederler. Derinkuyu yeraltı şehrinden başka Kaymaklı, Özkonak, Çardak ve Karacaören'de de yeraltı şehirleri vardır.

● YERALTI MANASTIRI

Derinkuyu ilçesinde bulunan yeraltı manastırında delilerin akıllandığına inanılıyor. Tarihi yeraltı kiliselerine dayanan yeraltı manastırının dünyanın ilk akıl hastanesi olduğu iddia ediliyor. Bugün akıl hastaları getirilerek manastırdaki bir sütun üzerindeki demir halkalara bağlanmakta ve şifa bulmaktadır. Manastırda akıl hastalarının su içmesine yarayan su haznesi ve hastalara ilaç yapılan, ilaç kaynatılan yerler ve aynı zamanda tıp fakültesi olarak kullanılan bu yerde konferans, ders dinleme yerleri de vardır. Nevşehir'de Hasan (Emmi) Dede türbesinde de delilerin akıllandığı inancı vardır. Yeraltı manastırı ile ilgili bilgiler ve çok enteresan efsaneler yerli halktan da öğrenilebilir. Manastıra bir evin içinden giriliyor.

● HACI BEKTAŞ

Hacı Bektaş-i Veli'nin dergahının ve türbesinin bulunduğu Hacı Bektaş ilçesi de tarih hazineleri ile dolu. Hacı Bektaş-i Veli türbesi ilçenin ilk görülecek yeridir. Hacı Bektaş ilçesinde her yıl temmuz ayında Hacı Bektaş-i Veli'yi anma törenleri düzenleniyor ve bunu onbinlerce kişi izliyor.

● AVANOS

Kızılırmak kenarında ve Göreme hududunda yer alan Avanos ilçesi çanak çömlekçiliği ile tanınıyor. Avanos'ta son zamanlarda mermer taş sanatı da gelişmeye başlamıştır.

● GÜLŞEHİR

Gülşehir de Kızılırmak kenarında iyi bir dinlenme yeri. Civar il ve ilçelerinden Gülşehir'e yerli halk dinlenmek ve piknik yapmak için geliyor. Kızılırmak kenarı bilhassa pazar günleri plaj ve piknik yeri olarak büyük ilgi topluyor.

● KOZAKLI KAPLICASI

Kozaklı ilçesi, ülkemizde "Termal Turizm"in gelişebileceği, doğal kaynaklara sahip bir yöremiz. Kozaklı Kaplıcası, Nevşehir'in Kozaklı ilçesine çok yakın, bir kilometre mesafede Kaplıca banyosunun romatizma, nevralji, özellikle kadın hastalıklarina iyi geldiği söyleniyor. Kaplıcadaki şifalı suların da içme olarak hormonal ve ifraz faaliyetini artırdığı belirtiliyor.

● NEVŞEHİR

NASIL GİDİLİR

Nevşehir'e otobüsle ulaşmak mümkün.

İstanbul'dan: İstanbul'dan her gün saat 18.00'de bir otobüs hareket ediyor. Nevşehir'den kalkış saati de 18.00 olan otobüsün ücreti 400 lira.

Ankara'dan: Her gün karşılıklı 07.30 ve 18.00 arasında karşılıklı saat başı otobüs seferleri düzenleniyor. Ücreti 200 lira.

Niğde'den: Her saat başı otobüs var. Ücreti 150 lira.

Adana'dan: Her gün Adana'dan 16.00'da ve Nevşehir'den 09.00'da otobüs kalkıyor. Ücreti 250 lira.

Konya'dan: Her gün Konya'dan 18.00'de ve Nevşehir'den 09.00'da kalkıyor. Ücreti 250 lira.

Kayseri'den: Kayseri'den her gün 10.30, 13.00 ve 17.30'da, Nevşehir'den ise, 07.30, 09.00, 11.00 ve 13.30'da otobüs kalkıyor. Ücreti Kayseri'ye 150 lira, Nevşehir'e ise, 100 lira.

NEVŞEHİR'İN İLÇELERİNE ULAŞIM

AVANOS: 17 kilometre, 50 lira.
DERİNKUYU: 30 kilometre, 75 lira.
GÜLŞEHİR: 19 kilometre, 50 lira.
HACIBEKTAŞ: 46 kilometre, 75 lira.
KOZAKLI: 96 kilometre, 150 lira.
ÜRGÜP: 20 kilometre, 50 lira.

Nevşehir'in ilçelerine hemen her saat minibüs seferleri düzenleniyor. Yalnızca Kozaklı ilçesine günde bir sefer var.

NEVŞEHİR'İN BAZI İLLERE OLAN UZAKLIĞI

Nevşehir-İstanbul	724 km.
Nevşehir-Ankara	283 km.
Nevşehir-İzmir	777 km.
Nevşehir-Antalya	603 km.
Nevşehir-Adana	286 km.
Nevşehir-Konya	223 km.
Nevşehir-Kayseri	111 km.
Nevşehir-Niğde	81 km.
Nevşehir-Trabzon	791 km.

NEREDE KALINIR

Nevşehir'in merkezinde toplam 865 yatak kapasiteli 13 konaklama tesisi bulunuyor. Ayrıca Ürgüp ilçesinde toplam 390 yatak kapasiteli 8 otel ile Avanos ilçesinde toplam 80 yataklı 2 otel daha bulunuyor. Bunların yanı sıra diğer ilçeleri de konaklama olanağı sağlıyor.

TURİSTİK BELGELİ OTELLER

(2. SINIF)
(Tek kişi geceleme 1350 lira)
Görele (144)

(3. SINIF)
(Tek kişi geceleme 850-1200 lira)
Orsan (160), Lale (60)

BELEDİYE BELGELİ OTELLER

(2. SINIF)
(Tek kişi geceleme 300-400 lira)
İpek Palas (67), Koç Palas (54), Gürgen Palas (54), Yıldız (60).
(3. SINIF)
(Tek kişi geceleme 250 lira)
Bulvar (42), Sunar (41), Site (42), Anadolu (18), Şeref (35).

ÜRGÜP İLÇESİNDEKİ TURİSTİK BELGELİ TESİSLER

Büyük Otel: 108 yataklı, 3. sınıf. Tek kişi geceleme 1550 lira.
Tepe Otel: 73 yataklı, 3. sınıf. Tek kişi geceleme 1550 lira.
Paris Motel: 48 yataklı, 2. sınıf. Tek kişi geceleme 850 lira.
Koru Mokamp: 48 yataklı, 1. sınıf. Tek kişi geceleme 850 lira.

BELEDİYE BELGELİ TESİSLER

(Tek kişi geceleme 250-300 lira arasında değişiyor)
Hisar (40), Pınar (26), Sefa (25), Erciyes (25).

AVANOS İLÇESİNDEKİ KONAKLAMA TESİSLERİ

Kızılırmak Oteli: Turistik belgeli, 2. sınıf, 60 yataklı. Tek kişi geceleme 800 lira.
Büyük Otel: Belediye belgeli, 3. sınıf, 20 yataklı. Tek kişi geceleme 150 lira.

NEREDE NE YENİR

NEVŞEHİR'DEKİ LOKANTALARDA YEMEK ÜCRETLERİ

	II. SINIF	III. SINIF
Çorbalar	30.- TL.	25.- TL.
Et-ızgaralar	90.- TL.	80.- TL.
Sebzeler	50.- TL.	40.- TL.
Pilavlar	50.- TL.	40.- TL.
Tatlılar	50.- TL.	40.- TL.

OZEL YEMEKLERI

Nevşehir'in özel yemekleri arasında "sündürleme" adı verilen bir tür hamur işi başta geliyor. Çömlekte pişirilen ve "ağatakla" adıyla anılan kuru fasulye ile Nevşehir tavası yöresel mutfağın diğer ürünleri arasında.

NELER SATIN ALINABILIR

Nevşehir'den ony cinsi mermerden yapılma çeşitli hediyelik eşyalar, topraktan yapılma çanak-çömlek iniz.

OZEL GUNLERI:

Her yıl 16-20 ağustosta merkezde ve Hacıbektaş ilçesinde, "Hacıbektaş'ı Anma Festivali" düzenleniyor.
Ayrıca her yıl eylül ayında Ürgüp ve Avanos ilçelerinde "Bağ Bozumu Şenlikleri" düzenleniyor.

AKLINIZDA BULUNSUN

★ Nevşehir'de bir hastane, bir sağlık ocağı ve bir verem savaş dispanseri ile 15 eczane bulunuyor.
★ Merkezde 12 banka şubesi var.
★ Merkezde 5 benzin istasyonu hizmet veriyor.
★ PTT 24 saat çalışıyor. Otomatik telefon görüşmesi yapılabiliyor. Kod numarası 4851.
★ Elektrik 220 volt.
★ İki yöresel gazete çıkıyor.
★ Tüm ilçelerinde sağlık ocağı bulunuyor.

İÇ TURİZM YÖNÜNDEN ÖNEMİ GİDEREK ARTAN BİR İLİMİZ

ESKİŞEHİR

Anadolu'nun demiryolu ve karayolu kavşağında bulunan «Pesinüs» ve «Midas» tarihî şehirleri önemli turizm değerleri

Eskişehir, 13.781 kilometrekarelik bir alan üzerinde, Bilecik, Bolu, Ankara, Konya, Afyonkarahisar, Kütahya'ya komşu olan bir ilimiz. Nüfusu, 1980 sayımına göre 543.802 olan Eskişehir'in merkez hariç, 6 ilçesi var. Bunlar, Çifteler, Mahmudiye, Mihalıççık, Sarıcakaya, Seyitgazi ve Sivrihisar.
İç Anadolu bölgesinin kuzeybatı kesiminde yer alan bu ilimiz, Ege bölgesiyle İç Anadolu bölgesi arasında sıkışmış bir geçit durumunda. Eskişehir'den İç Anadolu'ya gidildikçe yağışlar yavaş yavaş azalmaya başlıyor. Devamlı yağışlara pek raslanmayan Eskişehir yöresinde en az yağış ağustos, en çok yağış da aralık aylarında oluyor.
Bu yöremizde en sıcak ay temmuz. Zaman zaman ağustos ortalarına kadar süren sıcaklık çoğu zaman 30 derecenin üstünde seyrediyor.
Eskişehir'de genel olarak kışlar parçalı bulutlu ve kar serpintili, bahar ayları orta derece yağışlı, yazlar ise az bulutlu ve açık olarak geçiyor.

İçanadolu ile batı yollarının kilit noktasında, demiryolu ve karayolu kavşağı niteliğindeki Eskişehir, özellikle Cumhuriyet döneminde süratle gelşien bir şehrimiz. Bu gelişme beraberinde turizm yönünden de etkinlik oluşturuyor. Modern yapılı şehir merkezi yanında çevredeki tarihî eserler, şifalı sular ve Porsuk çayı yörenin ilgi çekici unsurlarını teşkil ediyor. Eskişehir Ulusal Kurtuluş Savaşı döneminde de önemini sürdüren bir ilimiz. Bu yöremizde, yoğun tarihî eserleri görüp, gezebilecek, Porsuk çayının çevresindeki gazinolarda dinlenecek, kaplıcalarında şifa bulacaksınız.

ANADOLU'nun demiryolu ve karayolu kavşağında bulunan Eskişehir, ulusal kurtuluş savaşı boyunca karargah ve hastane olarak kullanılan bir ilimiz. Eskişehir, tarihi değerleri yanında şifalı suları ve öteki doğa zenginliklerine de sahip. Bu ilimizin bir özelliği de, kalitesi itibariyle dünyada eşi bulunmayan lületaşından çeşitli hediyelik eşyalarla, nikotini emme özelliği olan pipo ve ağızlıkların yapıldığı yöremiz oluşu. Lületaşından yapılan mamuller sadece iç piyasada değil, yurt dışında da çok tutuluyor. Lületaşı mamullerinin dışsatımından milyonlarca liralık döviz sağlanıyor.

Eskişehir'in tarihi çok eskilere dayanıyor. Bu eskilik de şehrin adında etkili olmuş. Bir söylentiye göre, Osmanlı Hükümdarı Osman Bey, yörenin tarihinin çok eski olması nedeniyle şehre "Eskişehir" adını vermiş.

Eskişehir'in tarihi M.Ö. 3000 yıllarındaki Bronz çağına dayanıyor. Etilerden sonra, burada yaşamış olan Frigyalılar devrinde Frig krallarından Dorylias 7. yüzyılda şimdiki şehrin kuzeyindeki "Şarhöyük" mevkiinde Dorylaion şehrini kurmuş. Sonraları sırasıyla Lidya, Pers ve Hellenizm devirlerini yaşayan Dorylaion Roma İmparatorluğu zamanında Midaion Pessinus ve Nacolia şehirleri gibi gelişti ve kaplıcalarından dolayı Eskişehir bir şifa ve dinlenme merkezi oldu. Daha sonra Bizans egemenliği altına giren şehir, 1074'te Selçuklu İmparatorluğunun bir parçası haline geldi. 1273 yılındaki Moğol istilasından sonra İlhanlıların eline geçen şehir, 1289'da Osman Bey tarafından, Osmanlı İmparatorluğu topraklarına katıldı.

Eskişehir'in Ulusal Kurtuluş Savasında da önemli bir yeri var. Eskişehirliler, gerek İnönü, gerekse Kütahya, Eskişehir ve Sakarya savaşları ile diğer mücadelelerde milli kuvvetlere maddi ve manevi büyük yardımlarda bulundular. Birinci ve İkinci İnönü savaşlarında Garp Cephesi Komutanı İsmet Paşa'nın komutasındaki kuvvetlerin barındığı ve kaynaştığı Eskişehir, aynı zamanda ordu karargahı merkezi olarak da kullanıldı. Ordu karargahı bir ara Eskişehir'deki Çukurhisar'a taşındı. Eskişehir il sınırları içinde millî kuvvetlerimiz şu cephelerde çarpışarak, düşmana büyük kayıplar verdiler:

Birinci Cephe: Piribeyli - Bayemli, Sığırcık - Bağlıca - Akhisar - Bardakçı - Cevizli - Beşsaray.
İkinci Cephe: Türkmendağı - Beşsaray - Virancık - Vevizli - Bardakçı - Kadıkuyusu - Mehmet Köy - Kırkpınar - Çandır - Sivrihisar.
Üçüncü Cephe: Suphan Tekkesi - Akpınar - Kanlıpınar - Kalkanlı - Hamidiye - Selçuktepesi - Kadısuyu - Çandır.

Dördüncü Cephe: Beylikahır - Arıkavak - Darbentli - Karakalpli - Halilbağı - Sivrihisar.
Birinci Cephe: Sakarbaşı - Belpınar - Kırkpınar - Beyköy - Göreli.
Bir yıl, bir ay, 13 gün Yunan işgali altında kalan Sakarya Zaferinden sonra, kaçarken bile zarar vermekten çekinmeyen Yunanlılar, geride bıraktıkları tahrip taburları ile şehri ateşe verdiler. Eskişehir, 2 eylül 1922'de düşman işgalinden kurtarıldı.
Eskişehir, özellikle cumhuriyetin ilânından sonra süratle gelişerek bugünkü düzeye eristi. Doğu, İç Anadolu ve batı yollarının bir kilit noktasında bulunan bu ilimiz, iç turizm yönünden önemi giderek artan bir değer kazanıyor.

VERİMLİ BİR DÖVİZ KAYNAĞI: LÜLETAŞI

Lületaşı yalnızca süs eşyalarının yapımında değil, füze ve diğer uzay araçlarının yalıtlanmasında da kullanılıyor

BEYAZ altın, deniz köpüğü ya da Eskişehir taşı adlarıyla da anılan lületaşı, kentte 150-200 yıldan beri bilinip, işletiliyor. Taş, ilk zamanlar lüle ve çubuk yapımında kullanıldığından "lületaşı" olarak söylenegelmiş,

Irili ufaklı yumrular biçiminde toprağın 150 metre derinliğinde serpilmiş durumda bulunan lületaşı, hidratlı mağnezyum silikattan oluşuyor. Topraktan çıkarıldığı an yumuşak olan taş hava ile temas edince nemliliği azalıp, kuruyarak, sertleşiyor. Gözle görülemeyecek kadar küçük gözenekleri olan taş, ateşe de dayanıklı.

Lületaşı, özel kalite ve miktar birimleri ile değerlendiriliyor. Kaliteleri, yumruların büyüklük ve kusurluluk faktörlerine bağlı olarak en iyi cinsten başlamak üzere, Sırmalı, Birimbirlik, Pamuklu, Daneli, Orta dökme, Cılız isimleri ile anılıyor. Her cins kendi arasında ayrıca türlere ayrılıyor. Bu şekilde lületaşının en az 51 çeşidi bulunuyor.

Lületaşı, biblo, pipo ve sigara ağızlıklarının içinde nikotin ve zift emmeye mahsus filtrelerde, leke çıkarma işlerinde, katalizör imâlinde, çeşitli süs eşyası yapımında ve hatta füze ve diğer uzay araçlarının başlık iç kaplamalarının yalıtlanmasında kullanılıyor.

Türkiye'nin dışında Kenya ve Yugoslavya'da da buna benzer taşlar varsa da nitelik ve nicelik bakımından Eskişehir taşları ile kıyaslanamıyor. Bu nedenle lületaşı, dünya üzerinde tek bölgede çıkarılan madenler arasında sayılıyor ve çıkış merkezinin adıyla anılıyor.

Lületaşı, kentin Sarısu, Yenişehir, Türmen, Tokat, Gökçeoğlu, Karaçay, Söğütçük, Margı, Sepetçi, Nemli, Kümbet, Yeniköy, Yörük, Akçayır, Kepeztepe ve Başören köylerinde çıkarılıyor.

Lületaşı rezervlerini saptamak amacıyla yürütülen araştırmalara göre, Sarısu - Gökçeoğlu yöresinde bulunan tahmini lületaşı rezervi 600.000 sandık. 1970 yılında üretilen miktar ise 1000 sandık. Her sandık ortalama 25-30 kilo geliyor.

Her yıl ortalama 9-10 bin sandık lületaşından yapılma pipo ihraç ediliyor. İhraç edilen ülkelerin başında ABD, Batı Almanya, Kanada, Fransa, İngiltere, Hollanda, Avusturya ve Yunanistan geliyor. Bu suretle yurda, hiç de küçümsenemeyecek oranda döviz geliri sağlanıyor.

NERELERE GİDİLİR

ORMAN FIDANLIGI VE KARABAYIR BAĞLARI:
Bölge Orman Fidanlığı kente 7 kilometre uzaklıkta, Karacaşiher köyü yakınlarında yer alıyor. Çevrede Porsuk Çayı'nın suladığı Karabayır gibi piknik yöreleri yer alıyor. Porsuk Çayı'ndan yayın balığı tutulabilir. Çevrede gazinolar var.

HASIRCA:
Kente 30 kilometre uzaklıkta, Porsuk Barajı yolu üzerinde. Çam ormanları içinde biri açık, diğeri kapalı ve cilt hastalıklarına iyi geldiği bilinen iki kaplıca bulunuyor.

KALABAK SUYU BAŞI - BEŞİKDERESİ VE KİRAZLI SUYU:
Ünlü içme suyu Kalabak'ın başı kente 60 kilometre uzaklıkta, Türkmen Dağı eteklerinden çıkıyor. Şelaleler ve çam ormanlarının bulunduğu yöre, halkın yaz aylarında sıkça gittiği bir piknik yeri.

ÇATACIK ORMANLARI:
Merkeze 93 kilometre uzaklıkta, çam ormanlarıyla kaplı Sündiken dağlarının kuzey ve güney tepelerinin aşıldığı bir yaylada kurulu. İçme suları ve doğa güzellikleri ile ilgi çekiyor.

İNÖNÜ PLANÖR KAMPI:
Eskişehir'e 35 kilometre uzaklıktaki İnönü yolu üzerinde. Tarih öncesine ait ünlü mağaraları, İnönü savaşlarının yapıldığı alanları ve her yaz açılan planör kampları ve şehitliği ile turistik bir yöre.

KENT İÇİNDE:
Yediler, Alaaddin, İstasyon, Şeker, Necatibey parkları, Bademlik yüzme havuzu ve gazinosu, Porsuk kenarındaki Yalaman adasındaki gazinolar, lunapark, çay bahçeleri ve yazlık sinemalar görülmeye değer yöreleri. Doğal güzellikler arasında ise, Gökçekaya Barajı, Porsuk Barajı, Musaözü Barajı, Keskin, Kovacık, Alpu, Başören Çamlığı, Mamure Bahçeleri, Hekimdağ, Taşköprü meşeliği, Yarımca Tepesi sayılabilir.

SAKARYA BAŞI:
Sakarya nehrinin 40 gözden kaynayarak doğduğu Sakarya başı, doğal güzellikleriyle İç Anadolu'nun önde gelen piknik yörelerinden biri. Yayın balığı, temiz havası ve buz gibi suları ile ilgi çekiyor.

SARICAKAYA:
Şoförler Çeşmesi, Karaoğlan Tepesi, Beyyayla ve Kapıkaya doğal güzellikleriyle dikkati çekiyor. Romatizma ve diğer adale ağrılarına önerilen şifalı suları ve kaplıcaları ile de tanınıyor. Piknik yerleri açısından ise Çoban Çeşmesi, Engin Pınar, Bey Yayla gibi yöreleri sayılabilir.

MİHALLIÇÇIK:
Kalburcu Tepesi, Çamlık Tepesi, Gözeler Pınarbaşı, Beylikahır, Bentbaşı doğal güzellikleriyle turist çekiyor.

SİVRİHİSAR:
Beypınar, Barbaros, Balıkadamı, Hamam Karahisar, Kaymaz Bahçeleri, İmikler Deresi görülmeye değer yöreleri.

MAHMUDİYE:
Bentbaşı piknik yeri doğa güzellikleriyle ünlü.

SEYİTGAZİ:
Bahşiş Çeşmesi, Büyükyayla yöreleri güzelliği ile dikkati çekiyor.

ÇİFTELER:
İlçenin en önemli piknik yöresi Sakaryabaşı. Sakarya Nehri'nin doğduğu bu yer yarım kilometrekarelik bir alan içinde yer almış bir göl halinde.

TARİHİ ESERLER

YAZILIKAYA:
Eskişehir'e 90 kilometre uzaklıktaki Midas kenti M.Ö. 7. yüzyılda kurulmuş. Burada yer alan Midas Anıtı'nın yanı sıra yazılı taşlar ve işlenmiş hücreler dikkati çekiyor. Yapılan araştırmalarda yazılı kayanın çok eski Anadolu kavimleri tarafından kullanıldığı anlaşılmış.

PESSİNUS (BALLIHİSAR):
Eskişehir'in 115 kilometre doğusunda yer alıyor. Yörede Kybele'ye ait olduğu sanılan tapınak da yer alıyor. Ayrıca bu kente ait tiyatro, kenti ikiye ayıran nehrin köprü ayakları ve mezarlar da ortaya çıkarılmış.

KARACAŞEHİR:
Kentin 6 kilometre batısında yer alıyor. 12. yüzyıl Bizanslardan kalma kalıntılar var.

KOCAKIZLAR TÜMÜLÜSÜ:
Alpu bucağı, Bozyür yöresinde yer alıyor. Yapılan kazılarda M.Ö. 1. yüzyılda Roma devrine ait mezarlar ve altın, bronz, pişmiş toprak ve fildişinden eserler bulunmuş.

ÜRYENBABA TÜRBESİ:
Seyitgazi ilçesine 6 kilometre uzaklıkta Yazıdere köyünde. Kare mekanlı ve üzeri kubbeli bir türbe.

SÜCAETTİN VELİ-BABA HORASANİ İLYAS TÜRBESİ:
Seyitgazi ilçesine 7 kilometre uzaklıkta, Aslanbeyli köyünde yer alıyor.

16. yüzyıla ait kare mekanlı ve üzeri kubbeli bir yapı.

ŞEYH EDEBALİ TÜRBESİ:
Merkezde Odunpazarı semtinde bulunuyor. Osmangazi'nin kayınpederi Edebali'ye ait.

KURŞUNLU CAMİİ:
Kentin Odunpazarı semtinde yer alıyor. Kentin en büyük ve değerli klasik Osmanlı devri külliyesi. Külliye, cami, medrese odaları, kervansaray ve aşhaneden oluşuyor. Yapım yılı 1525.

ALAEDDİN CAMİİ:
1267 yılında III. Gıyaseddin Keyhüsrev zamanında yapılmış. Tipik bir Selçuk camii iken, restorasyonlar ile orijinalliğini kaybetmiş. Halen halka açık.

SEYİT BATTAL GAZİ KÜLLİYESİ:
Seyitgazi ilçesinin Üçler Tepesi'nde yer alıyor. Bütünü Osmanlı mimarisinin ana hatlarını taşıyor.

SİVRİHİSAR ULU CAMİİ:
1274 yılında Eminettin Mihael tarafından yaptırılmış. 67 ahşap sütun üzeri düz çatı ile örülmüş.

SİVRİHİSAR HOŞKADEM CAMİİ:
14. yüzyıl sonunda Hazinedar Necibuddin tarafından yaptırılmış. Kare mekanlı ve tek kubbeli bir yapı.

SİVRİHİSAR KURŞUNLU CAMİİ:
1492 yılında Şeyh Baba Yusuf tarafından yaptırılmış. Tek kubbeli ana mekân ve 3 kubbeli son cemaat yeri var.

ALEMŞAH KÜMBETİ:
Sivrihisar ilçesinde 1327 yılında yaptırılmış. Kare mekân üzeri tuğla çatılı.

HOCA YUNUS KÜMBETİ:
Sivrihisar ilçesinde yer alıyor. 14. yüzyılda yapılmış kümbet, kare mekânlı ve üzeri kubbe ile örtülü.

HİMMET DEDE KÜMBETİ:
Seyitgazi ilçesinde, Kümbet köyünde yer alıyor. Yapı 13. yüzyıl başlarında yapılmış. Sekizgen konik çatı ile örtülü bir kümbet.

SEYİTGAZİ VE SULTAN HATUN TÜRBESİ:
Seyitgazi külliyesi içinde yer alıyor. 13. yüzyıl başlarında yapılmış.

TARİHİ ESERLER BARINDIRAN DİĞER YÖRELER

ÇİFTELER:
Han, Kayı ve Çukurca köyleri civarında Gerdek, Doğanlı kaleleri ile Arslanlı Mabed adını taşıyan eski çağlara ait mağaralar bulunuyor.

MAHMUDİYE:
Tarihî Muradiye Camii, Yunus Emre Öğretmen Okulu yer alıyor.

MİHALLIÇÇIK:
Çalcı köyündeki Çalçı Camii, Yarıkça Hamamı bölgenin en önemli tarihî eserlerinden.

SARICAKAYA:
Bizanslılara ait Bozaniç Kalesi ile Laçin Kalesi bulunuyor. Gümele bucağında da tarihî eserler var.

SEYİTGAZİ:
Bizanslılardan kalma sur kalıntıları mevcut. Seyitgazi Kalesi önemli eserlerinden. Diğerleri arasında ise Süccaettin Camii, Üryanbaba, Süccaettin Veli, Üç Saray, Başsaray Camii ve türbeleri, mağara devrine ait kümbet ve Kırka dolaylarındaki Frig devri kalıntıları sayılabilir.

SİVRİHİSAR:
İlçe sırasıyla Eti, Frig, Roma ve Osmanlı devirlerini yaşamış. Mitolojide Sibel - Kibele adıyla bilinen tanrıçanın ülkesi burası. Dünya tarihinde faşing eğlencelerine dinî ayinlerle burada başlanıldığı sanılıyor. İlçede Stranus, Pessinus harabeleri, kervansaray, Yörme, Doğray, Tekören, Ballıhisar, Gecek ve Hamamkarahisar köylerindeki hamam ve camiler, Selçuklulardan kalma Alemşah

Nasreddin Hoca'nın doğup büyüdüğü Hortu köyü de bu ilçede bulunuyor.

ESKİŞEHİR'DEKİ KAPLICALAR
1920 yılından bu yana önem verilen Eskişehir suları, 24×24 metrekare bir alandan geliyor. Diğer sıcak sular, bu kaynaktan toprak altından sızan sulardan oluşuyor. Toprak üstüne çıktığında sıcaklığı 40 dereceyi bulan sular, Türbesi, Yazıcıoğlu Kalesi, Gecek köyünde Yorma ve Holanta harabeleri, Sakarya Nehri boyundaki Balık Damı, Kepe, Kaymaz, Demirci, İlören - Ahiler, Sakarya boyunda ise höyükler yer alıyor. hamam ve banyolarda kullanılıyor.

Kaplıca sularının başta romatizma olmak üzere, böbrek, mesane, felç, kırık ve çıkık gibi hastalıklara iyi geldiği biliniyor. Eskişehir içinde yer alan önemli hamamlar arasında Erden Hamamı, Doğan Hamamı, Keçeciler Hamamı, Erkekler Hamamı ve Yeni Hamam sayılabilir.

LAÇİN MADEN SUYU:
Eskişehir'e 60 kilometre uzaklıktaki Sakarya Nehri vadisi dibinde, Sarıcakaya ilçesine bağlı Laçin köyünde, Taştepe yöresinde çam ormanları içinde yer alıyor. Suyun Bizanslılar devrinden beri bilindiği ve kullanıldığı sanılıyor.

● ESKİŞEHİR

NASIL GIDILIR

Eskişehir'e otobüs ya da trenle ulaşmak mümkün.

OTOBÜSLE:
İSTANBUL: Her gün 06.00-17.30 saatleri arasında saat başı karşılıklı seferler olduğu gibi, 17.30'dan sonra da daha seyrek olmakla birlikte otobüs bulunabiliyor. Ücreti 300 lira.
ANKARA: 05.30-19.00 saatleri arasında her saat başı karşılıklı seferler var. Ücreti 250 lira.
İZMİR: İzmir'e 08.00, 10.00, 12.30, 15.00, 22.00, 24.00'de ve İzmir'den 08.45, 10.30, 12.30, 15.30, 21.00, 22.00 ve 24.00'de otobüs seferleri düzenleniyor. Ücreti 450 lira.
BURSA: 06.00-24.00 arasında her yarım saatte bir karşılıklı otobüs seferi var. Ücret 180 lira.
KÜTAHYA: 07.00-21.00 saatleri arasında her saat başı karşılıklı otobüs bulmak mümkün. Ücreti 100 lira.

TRENLE:
İstanbul'dan saat 09.00'da kalkan Boğaziçi Ekspresi 14.27'de Eskişehir'de oluyor. Birinci mevki ücreti 160 lira.
Güney Ekspresi İstanbul'dan 20.00'de kalkıyor, 01.51'de Eskişehir'de oluyor. Ücreti 160 lira.
21.30'da kalkan Doğu Ekspresi ise 05.20'de Eskişehir'de oluyor, ücreti 160 lira.
İstanbul'dan ayrıca iki Mavi Tren var. 13.30'da kalkan Mavi Tren, 17.50'de, 22.50'de kalkan ise 04.30'da Eskişehir'de oluyor. Ücreti 240 lira.
Ankara'dan ise Doğu Ekspresi 19.40'da kalkıyor, 07.15'de Eskişehir'de, Güney veya Van Ekspresi 20.20'de kalkıyor, 09.35'de Eskişehir'de, Anadolu Ekspresi 21.05'de kalkıyor, 07.55'de Eskişehir'de ve Mavi Tren de 23.00'de Ankara'dan kalkıyor, 06.50'de Eskişehir'de oluyor.

ESKISEHIR'IN BAZI ILLERE OLAN UZAKLIGI

Eskişehir- Istanbul 318 km.
Eskişehir- Ankara 233 km.
Eskişehir -İzmir 441 km.
Eskişehir- Bursa 155 km.
Eskişehir -Kütahya 79 km.
Eskişehir -Adana 687 km.
Eskişehir - Muğla 610 km.
Eskişehir- Antalya 454 km.
Eskişehir- Erzurum 1102 km.

ESKIŞEHIR'IN ILÇELERINE ULAŞIMI
ÇIFTELER: 65 kilometre, 75 lira. 07.00-19.00 saatleri arasında her saat başı otobüs var.
MAHMUDIYE: 41 kilometre, 50 lira. 07.00-19.00 saatleri arasında saat başı karşılıklı otobüs var.
MIHALIÇÇIK: 87 kilometre, 75 lira. 06.30-19.00 saatleri arasında saat başı karşılıklı otobüs seferi var.
SARICAKAYA: 52 kilometre, 100 lira. Her gün Eskişehir'den 09.00 ve 18.00'de, Sarıcakaya'dan ise 16.00 ve 18.00'de otobüs seferi var.
SEYİTGAZI: 47 kilometre, 100 lira. Her gün merkezden 09.00 ve 12.00'de, Seyitgazi'den ise 16.00 ve 18.00'de otobüs seferi var.
SIVRIHISAR: 96 kilometre, 100 lira. Her gün merkezden 06.00 ve 08.00'de, Sivrihisar'dan ise 12.00 ve 14.00'de otobüs seferleri yapılıyor.

NEREDE KALINIR

Eskişehir ilinde turistik belgeli 4 otel var. Turistik otellerdeki yatak kapasitesi 388 belediye belgeli oteller ise toplam 1793 yatak kapasiteli. Kentte 36 adet belediye belgeli otel bulunuyor.
NOT: Parantez içerisinde yatak sayısı verilmiştir.

TURİSTİK BELGELİ OTELLER
(3. SINIF)
Tek kişilik geceleme ücreti 800-1000 lira arasında değişiyor.
Büyük (163), Has (75)
(4. SINIF)
Tek kişi geceleme ücreti 1000-1200 lira arası değişiyor.
Dural (66) Şale (85).

BELEDİYE BELGELİ OTELLER
(LÜKS SINIF) Tek kişi geceleme 450 lira, Göksu Palas (68)
(1. SINIF)
Tek kişi geceleme 300 lira.
Çağlayan (100), Divan Palas (40).
(2. SINIF)
Tek kişi geceleme 225 lira.
Ada Palas (53), Yıldız (58), Emre (85).
Piknik (50), Pek (70), Sağlam (90), Kent (45), Özbek (90), Valantino (40), Hüner (80), Karadeniz (40), Yeni (47), Özen (47).
(3. SINIF)
Tek kişi geceleme 172.50 lira.
Hisar (40), Yeni (47), Başak (30), Şeker Hafız (30), Şen Sakarya (25), Ferah (45), İstanbul (40), Eltan (33), Görgün (70), Nur Palas (25), Uşak (25), Yayla (30), Gürgenci (45), Çınar (20), Eldem (25), Efes (100), Yunus Emre (30), Güngör (30), Yuvam (30), Çiçek (70).

NEREDE NE YENIR

LOKANTALARDA YİYECEK FİYATLARI

	Lüks	1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf
ÇORBA	40 lira	35 lira	30 lira	25 lira
ETLER	90 lira	85 lira	80 lira	75 lira
IZGARALAR	100 lira	95 lira	90 lira	85 lira
SEBZELER	60 lira	55 lira	50 lira	45 lira
SALATALAR	50 lira	45 lira	40 lira	35 lira
TATLILAR	35 lira	32.50 lira	30 lira	27.50 lira

OZEL YEMEKLERI:
Eskişehir mutfağı oldukça çok çeşitli ve değişik yemeklerden oluşuyor. İlginç isimlerle anılan bu yemeklerin merkeze ve bazı ilçelere göre dağılımı şöyle:
Merkezde: Erişte ev makarnası, haşhaşlı gözleme, mercimekli bükme, toyga çorbası, tava lokum (tatlı), şır börek, arap aşı, kabaklı börek ve patlıcan ezmesi.
Mahmudiye ilçesinde: Tere çorbası, ovmaç çorbası, etli yemeklerden; güveç ve kapama, hamur işlerinden kırma, sarı burma, kuskus, makarna mantısı.
Çifteler ilçesinde: Etli yemeklerden; kapama, ocak kebabı, zeytinyağlı kısır, umaç çorbası, pirmen. Hamur işlerinden, buhara pilavı, teremeç, kuş dili, göbete, dızmana, hıçın, beliş ve tatlılardan hanım boğazı.
Sivrihisar ilçesinde: Çorbalardan, tarhana, arapaşı, bamya çorbası, sebzelerden pırasa dolması ve hamur işlerinden su böreği, külür, gömme.
Mihalıççık ilçesinde: Bulamaç, umaç ve toyga çorbaları, etli yemeklerden; kuzu tandır, çökel oturtma, göce, soğanlama. Zeytinyağlılardan mancar, hamur işlerinden; gözleme, haşhaşlı mantı, cincik hamuru, katmerli. Ayrıca av hayvanlarından keklik, tavşan, karabatak, bıldırcın ve ördek yemekleri.
Sarıcaka ilçesinde: Çorbalardan bardak tarhana (Göceli denilen bir tür tahıldan), yoğurt çorbası. Etli yemeklerden tıngır (kızarmış et), sebzelerden köleş, ıspanak haşlama, sebzeli bulgur pilavı. Hamur işlerinden çeşli mantı (peynirli), susamlı katmer ve tatlılardan pekmezli börek.

NELER SATIN ALABILIRSINIZ:
Eskişehir'den lületaşından yapılma çeşitli hediyelik eşya satın alabilirsiniz. Kentin bu sembolik madeninden yapılma pipo, kolye, bilezik, küpe, biblo gibi eşyaların yanı sıra köylerde yapılan el sanatlarının çeşitli ürünleri dikkatinizi çekecektir. Kilim, heybe, eldiven ve çorap bunlara örnek verilebilir.

OZEL GUNLERI:
6-8 mayıs tarihlerinde Yunus Emre Kültür ve Sanat Festivali düzenlenir. Festival hem merkezde hem de Yunus Emre köyünde yapılır.
Haziran ayının son haftası Uluslararası Nasreddin Hoca Doğum Şenlikleri'ne ayrılır. Şenlikler Hoca'nın doğum yeri olan Hortu köyünde düzenlenir. Bu yıl haziran ayının 26, 27 ve 28 tarihlerinde kutlanacak.
Ayrıca 1 ve 2 eylülde de Seyitbattal Gazi Şenlikleri düzenlenir.

AKLINIZDA BULUNSUN

★ 9 adet hastane var.
★ Banka şubesi sayısı 15.
★ 64 eczane var.
★ Benzin istasyonu 16
★ Elektrik 220 volt.
★ PTT 24 saat açık.
★ Otomatik görüşme olanağı var. Kod numarası 221.